

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการมหัศจรรย์ทางการบัญชี และคุณลักษณะมหัศจรรย์
ทางการบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ

กุลนิษฐ์ สารภาพ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหัศจรรย์
สาขาวิชาการบัญชี
คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ กุลนิษฐ์ สารภาพ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ศิลป์ชัย ปวิณพงษ์พัฒน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.จิตาภรณ์ สีนจรรณศักดิ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา)

.....กรรมการ
(ดร.ศิลป์ชัย ปวิณพงษ์พัฒน์)

.....กรรมการ
(ดร.สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)

วันที่ 11 เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่านด้วยกัน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ. สุชาติ เหล่าปรีดา และ ดร. ศิลป์ชัย ปวิณพงษ์พัฒน์ ที่ให้โอกาส และความกรุณาให้คำปรึกษาและแนะแนวทางที่ถูกต้องจนวิทยานิพนธ์สำเร็จเป็นรูปเล่มได้

ขอขอบคุณคุณสุรพชัย รัตคาม กรรมการผู้จัดการ บริษัท ควอลิตี้เทค จำกัด (มหาชน) และคุณสมชาย ลัทธิกุลธรรม รองกรรมการผู้จัดการ ที่ให้กำลังใจและให้ความอนุเคราะห์เวลาและความช่วยเหลืออื่นๆ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้

ขอขอบคุณคุณเกษม สุนทรศิลป์กิจและพนักงานในแผนกบัญชีและการเงินบริษัท ควอลิตี้เทค จำกัด (มหาชน) ทุกท่านที่กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอบคุณคุณอุบลรัตน์ ห่วงศรี พี่ ๆ MACC รุ่น 2 และผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้สละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอบคุณคุณแม่ที่ให้ได้ให้โอกาสและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และตลอดจนท่านอื่นๆ ที่มีได้เอ่ยนามในที่นี้ และหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการศึกษาหรือสังคมส่วนรวมได้บ้าง ขอขอบคุณดีนี้ให้แก่อาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย และทุกท่านที่เป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

กุลนิษฐ์ สารภาพ

46921286: สาขาวิชา: การบัญชี; บข.ม. (บัญชีมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลกระทบ/ คุณลักษณะ/ มหาบัณฑิตทางการบัญชี/ สถานประกอบการ

คุณลักษณะ มหาบัณฑิตทางการบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ (FACTORS AFFECTING DEMAND FOR MASTER DEGREE OF ACCOUNTANT AND MASTER DEGREE OF ACCOUNTANT DESIRABLE QUALIFICATION OF ENTERPRISE). อาจารย์ที่ควบคุม
วิทยานิพนธ์ :สุชาติ เหล่าปรีดา, บข.ม., ศิลปชัย ปวิณพงษ์พัฒน์, บข.ด. 116 หน้า ปี พ.ศ. 2553.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่องานความต้องการมหาบัณฑิตทางการบัญชีและคุณลักษณะมหาบัณฑิตทางการบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ โดยได้แบ่งปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่องานความต้องการมหาบัณฑิตทางการบัญชีตามประเภทธุรกิจ ขนาดของกิจการ และการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ส่วนการศึกษาคุณลักษณะมหาบัณฑิตทางการบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการนั้น ได้จำแนกคุณลักษณะออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และด้านการบริหาร โดยใช้แบบสอบถามในการสำรวจข้อมูลจากผู้บริหารของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย จำนวน 396 บริษัท ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านประเภทธุรกิจ ขนาดของกิจการ และการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีผลกระทบต่องานความต้องการมหาบัณฑิตทางการบัญชี ที่แตกต่างกัน โดยประเภทธุรกิจสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีความต้องการมหาบัณฑิตทางการบัญชีมากที่สุด และธุรกิจประเภทสินค้าอุปโภคและบริโภคมีความต้องการมหาบัณฑิตทางการบัญชีน้อยที่สุด ในเรื่องขนาดของกิจการพบว่า กิจการขนาดใหญ่ที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 501 ล้านบาทขึ้นไปจะมีความต้องการมหาบัณฑิตทางการบัญชีมากกว่ากิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก และพบว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความต้องการมหาบัณฑิตทางการบัญชีมากกว่าบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

2. สถานประกอบการพึงประสงค์มหาบัณฑิตทางการบัญชี โดยระบุความต้องการมากที่สุด ในด้านคุณลักษณะทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ลำดับถัดมาคือต้องการด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และพึงประสงค์คุณลักษณะด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพ เป็นลำดับสุดท้าย

และจากบทสัมภาษณ์ผู้บริหารพบว่าผู้บริหารของสถานประกอบการต้องการให้มหาบัณฑิตทางการบัญชีมีความรู้เพิ่มเติมในด้านการบริหารการเงิน การลงทุน การวางแผนภาษีอากรและเป็นที่ปรึกษาให้กับ CEO โดยต้องการให้มหาบัณฑิตทางการบัญชีพัฒนาตนเองในเรื่องวิสัยทัศน์ในการทำงาน การคิดนอกกรอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร เป็นต้น

46921286: MAJOR: ACCOUNTING; M. ACC. (MASTER OF ACCOUNTING)

KEYWORDS: FACTORS AFFECTING DEMAND/ QUALIFICATION/

MASTER DEGREE OF ACCOUNTANT/ ENTERPRISE

KULANIT SARAPAB: FACTORS AFFECTING DEMAND FOR MASTER DEGREE OF ACCOUNTANT AND MASTER DEGREE OF ACCOUNTANT DESIRABLE QUALIFICATION OF ENTERPRISE. THESIS ADVISORS: SUCHART LAOPREECHA, M.ACC, SILAPACHAI PAWEENAPONGPAT, Ph.D., 116 P. 2010

The objective of this thesis was to study factors affecting demand for Master Degree of Accountant and Master Degree of Accountant desirable qualification of enterprise by split expected factors affecting demand of Master Degree of Accountant to type of business, size of business and listing securities of stock exchange. For study Master Degree of Accountant desirable qualification of enterprise, qualification was divided to (1) academic and professional skill (2) moral, virtue and professional ethics (3) personality and individual characteristics (4) management. The research, survey data form questionnaire 396 companies management team in Thailand, results revealed;

1. Type of business, size of organization and listing securities of stock exchange factors were affected demanding for Master Degree of Accountant of enterprise differently. Property & Construction business desired Master Degree of Accountant the most and consumer product business desired Master Degree of Accountant the least. Large businesses, authorized capital 501 million baht and more, desired Master Degree of Accountant more than medium and small businesses. Listed securities company of stock exchange more desired Master Degree of Accountant than unlisted securities company of stock exchange.

2. Enterprise desired Master degree of accounting's qualification was moral, virtue and professional ethics the most then personality and individual characteristics, academic and professional skill was the last.

From businesses management team interview found that they would like Master Degree of Accountant had more knowledge on financial management, investment, tax planing and being consultant of CEO and also self-development on vision of work, creativity, working with others and communications etc.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดของงานวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวความคิดเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี.....	8
แนวความคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่ดี.....	14
แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหาร.....	31
แนวความคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร.....	36
แนวความคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
วิธีการศึกษา.....	54
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
การสร้างเครื่องมือ.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีการดำเนินการวิจัย (ต่อ)	
การกำหนดกลุ่ม ขนาดของสถานประกอบการ.....	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	93
สรุปผลการวิจัย.....	93
การอภิปรายผล.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	101
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	104
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	116

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของ เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
2 จำนวนและร้อยละของอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
3 จำนวนและร้อยละของ ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	60
4 จำนวนและร้อยละของ ตำแหน่งในองค์กรของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	60
5 จำนวนและร้อยละของ ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
6 จำนวนและร้อยละของรูปแบบการจัดตั้งสถานประกอบการ.....	61
7 จำนวนและร้อยละของประเภทธุรกิจของสถานประกอบการ.....	62
8 จำนวนและร้อยละของจำนวนพนักงานทั้งหมดในปัจจุบันของสถานประกอบการ.....	62
9 จำนวนและร้อยละของทุนจดทะเบียนของสถานประกอบการ.....	63
10 จำนวนและร้อยละของมูลค่าสินทรัพย์รวมของสถานประกอบการ.....	64
11 จำนวนและร้อยละของมูลค่ารายได้โดยประมาณของสถานประกอบการ.....	64
12 จำนวนและร้อยละของลักษณะการได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ของสถานประกอบการ.....	65
13 จำนวนและร้อยละของการมีสำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขาอยู่ต่างประเทศ ของสถานประกอบการ.....	65
14 จำนวนและร้อยละของการมีหรือไม่มีบริษัทย่อยของสถานประกอบการ.....	66
15 จำนวนและร้อยละของจำนวนพนักงานบัญชีในสถานประกอบการ.....	66
16 ร้อยละของความต้องการพนักงานบัญชีในแต่ละระดับการศึกษา.....	67
17 จำนวนและร้อยละของเกณฑ์ในการพิจารณารับพนักงานบัญชีเข้าทำงานเป็นลำดับแรก ของสถานประกอบการ.....	67
18 จำนวนและร้อยละของเพศของพนักงานบัญชีที่สถานประกอบการต้องการ.....	68
19 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของพนักงานบัญชีที่สถานประกอบการต้องการ.....	68
20 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความต้องการมหับัณฑิตทางการบัญชี ของสถานประกอบการ.....	69
21 จำนวนและร้อยละของวุฒิการศึกษาของมหับัณฑิตทางการบัญชีที่สถานประกอบการ ต้องการเป็นลำดับแรก.....	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
22	จำนวนและร้อยละของสถาบันการศึกษาของมหาบัณฑิตทางการบัญชีที่ต้องการ ของสถานประกอบการ 70
23	จำนวนและร้อยละของช่วงอายุมหาบัณฑิตทางการบัญชีที่ต้องการ ของสถานประกอบการ 70
24	จำนวนและร้อยละของลักษณะงานที่ต้องการให้มหาบัณฑิตทางการบัญชีรับผิดชอบ ของสถานประกอบการ 71
25	จำนวนและร้อยละของคำตอบแทนที่สามารถให้กับมหาบัณฑิตทางการบัญชีได้ ของสถานประกอบการ 72
26	จำนวนและร้อยละของปัจจัยที่มีผลต่อการรับมหาบัณฑิตทางการบัญชีเป็นลำดับแรก ของสถานประกอบการ 72
27	จำนวนและร้อยละของหลักเกณฑ์ในการรับพนักงานระดับมหาบัณฑิตทางการบัญชี เข้าทำงานเป็นลำดับแรกของสถานประกอบการ 73
28	จำนวนและร้อยละของปัจจัยที่มีผลต่อการที่ไม่ต้องการมหาบัณฑิตทางการบัญชีเป็น ลำดับแรกของสถานประกอบการ 74
29	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของ มหาบัณฑิตทางการบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ จำแนกตามคุณลักษณะ ด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพ 75
30	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของ มหาบัณฑิตทางการบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ จำแนกตามคุณลักษณะ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 76
31	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของ มหาบัณฑิตทางการบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ จำแนกตามคุณลักษณะ ด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะเฉพาะบุคคล 77
32	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของ มหาบัณฑิตทางการบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ จำแนกตามคุณลักษณะ ด้านการบริหาร 78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
33	การจัดอันดับคุณลักษณะของมหบัณฑิตทางการบัญชีที่พึงประสงค์ ของสถานประกอบการ 79
34	ผลการวิเคราะห์ระหว่างประเภทธุรกิจที่แตกต่างกัน มีความต้องการมหบัณฑิตทาง การบัญชีแตกต่างกัน จำแนกตามความต้องการมหบัณฑิตทางการบัญชี 80
35	ผลการวิเคราะห์ระหว่างขนาดของกิจการที่แตกต่างกัน มีความต้องการมหบัณฑิต ทางการบัญชีที่แตกต่างกัน จำแนกตามทุนจดทะเบียน 81
36	ผลการวิเคราะห์ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีความต้องการมหบัณฑิต ทางการบัญชีแตกต่างจากบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์..... 82
37	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะมหบัณฑิตทางการบัญชีที่พึงประสงค์ ในแต่ละด้านของสถานประกอบการ 83
38	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย..... 84

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
---	----------------------------	---

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University